

Megjelen:
Hetenként vasárnap.

Előfizetési ára:
Helyben házhoz hordva
és vidékre postánküldve:
Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr.

Hirdetések egyezség
szerint közöltetnek.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztő iroda:
iskola-uteza 65. sz. hol
e lap szellemi részét
illető ügyekben értekez-
hetni lehet.
Kéziratok nem adatnak
vissza.

Kiadóhivatal:
Plón Gyula könyvnyom-
dája, hol az előfizetések
és hirdetések fölvételnek
Nyilvántartási közlemények
soronként 15 kr-ért szá-
míttatnak.

A közlegelő rendezése.

Talán a nap alatt sincs több oly ren-
dezetlen dolog, mint a városunk határában
levő közlegelő kérdése.

Mindenekelőtt vita tárgyát képezi az,
hogy kinek a tulajdonát képezi a közlegelő.

Vannak egyesek, kik azt vitatják, hogy
a tulajdonjog a várost illeti, viszont a város
közirtokossága a maga részére vindikálja
a tulajdoni jogot.

E kérdés tanulmányozására mint tudjuk
képviselő testület már egy bizottságot kül-
dött ki, de hogy a kiküldöttek kiküldéséről
már értesítve vannak-e? s ha igen, hozzá
fogtak-e már a kérdés tanulmányozásához:
arról ez ideig semmit sem lehet tudni.
Pedig mikor a képviselő testület ez ügyben
határozott, annak már több fél esztende-
jénél.

Mi e tárgyban a magunk egyéni véle-
ményét mondjuk ki akkor, midőn azt állit-
juk, hogy a közlegelő a közirtokosság
tulajdonát képezi, s ahhoz a városnak
semmi joga nincs. Ugy hogy a képviselő
testület felesleges dolgot cselekedett akkor,
midőn a tulajdonjog kérdésének vitatásába
bocsátkozott, s a fentebb említett küldött-
séget a kérdés tanulmányozására kiküldötte.

De mégis látszik aztán a közlegelőn,
hogy az a közirtokosság tulajdona, mert
annál elhagyottabb rendezetlenebb valami
nem képzelhető.

Nagy baj az, hogy nincs megállapítva,

hogy kinek és mily arányban van joga a
közlegelő használatához. Használja boldog,
boldogtalan, a hogy neki tetszik.

Nincs meghatározva, hogy a közlegelő
egyik másik része, miféle jószág részére
tartatik fenn. Ebben az évben erre vonat-
kozólag történt ugyan valami gyenge kísér-
let, de az eredményre nem vezetett.

Ez a bizonytalanság illetve rendetlenség
a legelő bitangolásnak, melynek seszeri se
száma nem volt.

Nagy baj továbbá az, hogy a legelő
gondozására a legkisebb gond sem fordít-
tatik. Gyom, gaz és szerbtövissel van a
legelő felfordulva. — Talán azt hiszi a gaz-
daközönség, hogy az maga magától is jó
karban fog maradni örökké. Mindent ápolni
és gondozni kell, ha hasznot akarunk belőle
láttni.

Belátták ezt már hazánkban is s igen
sok községben megalakult már a közlegelő
gondozása végett a közirtokosság, a hol
megállapítottak azon irány elvek, melyek
szerint a közlegelő célszerűen használható.

A következő számban ismertetni fogjuk
egy ilyen társulat alapszabályait, addig is
gondolkozzanak gazdáink a dolog felett.

Millenniumi szobrok, képek és monografiák.

E napokban említette fel egyik napi lapunk,
hogy a honfoglalás ezeréves megünneplésének
kérdésével, Mednyánszky Alajos báró, a kiváló

mán is rendezni, hogy nőül veszem Irma kis-
asszonyt. (Pedig ez a legnagyobb áldozat a mit
egy fiatal ember hozhat.)

Ellenfelem ezen ajánlat hallatára még na-
gyobb haragra gerjedt s határozottan kinyilat-
koztatta, hogy ez újabb sértés után egyikünk-
nek okvetlen a küzdőterem kell maradni.

A segédek a fegyverválasztáskor pisztolyban
állapodtak meg. 25 lépés távol, 5 lépés közeledés
s háromszori golyóváltás.

A vége az lett, hogy a jobb csípőm esett
áldozatul a komédiának. Örökre sánta lettem.

Miután mindketten, t. i. én és Begedi Laczi,
talpra állottunk s ismét azon gondolkodtunk, hogy
kellene megnősülni.

Eddigi sikereink arról győztek meg bennün-
ket, hogy a hol ismernek: ott hiába próbálunk
szerencsét, annyival inkább, mert meg már rok-
kantak is vagyunk.

Elhatároztuk tehát, hogy a hirlapok utján
kisértjük meg bevezetni a házasság paradí-
ceomába. Közhírré tettük tehát a lapokban,
hogy ennyi és ennyi idős hivatalnokok, ismeret-
ség hiánya miatt ez uton óhajt nősülni. Pályáz-
hatnak mindazon leányok és asszonyok, kik husz
éven felül vannak s legalább 10,000 frt hozó-

történetirő, már mintegy hetven év előtt foglal-
kozott.

E tárgyban irt s reánk, fájdalom, csak eson-
kán maradt levelének minden egyes során az
igazi kegyelet s a valódi hazafias érzület
ömlendez.

Mednyánszky az ezeréves ünnepélyt főkép-
pen az által akarta megülni, hogy látható jelek-
ben mutassa be dicső multunkat, kiváló alkotásu
művészi szobrokban és képekben ohajtva bemu-
tatni történelmünk kimagasló nevezetes férfait.

A magyar Duna mindkét partját történelmi
vonatkozásu szobrokkal akarta elárasztani
Dévénytől kezdve egészen Zimonyig.

A szobrok, tervezete szerint, olyképpen lettek
volna elhelyezve, hogy nagy királyaink és jele-
seink éppen oly pontokra jutottak volna, hova
különbben is a történelem fényes lapjai sorakoz-
tatják.

Szobortervezeteinek felsorolása nagyon érde-
kes, térszüke miatt azonban, legalább, ez alka-
lommal, mellőznünk kell.

Csak például hozzuk föl, hogy Pozsonynál a
buvár Zuár, Győrnel Pálfi Miklós, Esztergomnál
a költő Balassa, Visegrádnál Nagy Lajos, Vácánál
a mogyoródi csata emlékére Szent László, Buda-
pestnél egyebek között Szilágyi Mihály, a rákosi
vezér, míg a Duna további mentén Szapáry Péter
Festetich György, Széchenyi György, Tomory Pál,
a két Zrínyi, a szigetvári Leonidas és a költő,
Kapisztrán János, Hunyady László, Savoyai Jenő
s végül Zimonynál Hunyady János szobrai álltak
volna.

Második terve egy nagy nemzeti képtár
felállítása volt, melyben nádoraink s hazánk jele-
sebbjei foglaltak volna helyett a történelmi ese-
ményeket megörökítő képek mellett.

Szép tervei és nagy eszméi bizonyára sokat
foglalkoztatták a tudós történelemet s ha feledésbe

mánnyal bírnak. A hozomány állhat értékpapi-
rokban is. Arczkép esatolandó.

Én kaptam 67 ajánlatot, Begedi Laczi szin-
tén annyit. Egy egész délutánt és estét töltöt-
tünk el a választással.

Begedi Laczi választása egy szóke, fitos
orru apróságra esett, a kinek 20000 frt hozó-
mánya volt értékpapirokban.

Én egy barna szépségnek nyújtottam a pál-
mát, ki 40 ezer frt értékű ingatlanokkal ren-
delkezett.

Begedi Laczi jelöltje 19 éves és árva, s
azonnal meghívta az első látogatás megtételére.
Laczi barátom ész nélkül rohant Pestre s mikor
visszajött, a mi kis esze addig volt azt is ott
hagyta Pesten. Nem tud egyébről beszélni, hogy
milyen aranyos, milyen cukros, milyen kedves
az ő kis menyasszonya stb., stb. Mint a hogy a
szerelmes vőlegények szokták.

Az esküvőt 3 hét alatt meg is tartották, s
nagyon boldog lehetett, mert találkozni sem le-
hetett vele.

Az én menyasszonyom igen regényes haj-
lamu és szeszélyes leány, a milyenek legtöb-
ször a 40000 frt hozománnyal bíró leányok.

TÁRCZA.

Távolból.

Oh! ne félj te, hogy a távol
Bús ölen majd elfeledlek,
Oh! ne félj, hogy lesz idő majd
A mikor már nem szeretlek,
Hogy feledés sötét árnya
Vonhatna képedre fátyolt,
Hogy kialudt parázs lenne
A sziv, mely úgy égett, lángolt.

Nem, hisz az én nagy szerelmem
Nem tűnékeny felleg árnya,
De örök nap, mely világít,
Melynek nincsen éjszakája,
Nem, hisz az én nagy szerelmem
Nem lidércz fény, mely fellobban,
Rezgő csillag, fénye, lángja
Ég örökre, olthatatlan!

Egri.

Leány-kérés.

(Folytatás.)

Segédeimet olyan utasítással küldtem el, hogy
ha lehet békés uton egyenlítsék ki a dolgot. Én
mint mondám, kész vagyok az ügyet olyan for-

nem mentek volna, hazai festészetünk és szobrászatunk is még virágzóbb lendületnek indulhatott volna.

Eszméit azonban érdemes még most is fölleveníteni s ha föllevenítettük, azt hisszük, hogy sok helyen, kellő lelkesítés mellett, egy vagy más részben még fogantatba is mehetnének.

A jeles történész egyebek között arra számított, hogy a még élő családok lefoglalják festetni nádor-őseiket, s hogy a főbb családok megküldik jelesebb őseik arcképeit a képtár számára. Számított a mindenkor áldozatkész főpapságra, nemkülönben a vármegyékre is. Így például számított arra, hogy a saji és mohácsi vésznapokat ábrázoló képek lefestetésére Borsod, illetőleg Baranya vármegyék vállalkozzanak.

Szóval a nemes bárónak eszméi megvalósításához már határozottan körvonalozott tervei voltak, s ezeket feljuttatni s részben fogantatni most már a mi feladatunk.

Az ezeréves jubileum megünnepléséhez mindenféle terveket hoznak fel, de egyik sem gyakorlatibb, mint Mednyánszky báró röviden vázolt tervezete.

Még egy van, a mivel szintén méltóan ünnepehetjük meg ezeréves fenállásunkat.

Ezek az ugynevezett monografiák, melyeket egyes vármegyék és városok lelkes közönsége ad ki a honfoglalás ezredik évfordulójának emlékünnepe.

Ily monografiáktól nemesak azt követeljük meg, hogy szakszerű tudományos mű legyen, hanem egyszersmind népszerű olvasmány is, mely a tudományos buvárlat eredményeit oly módon tárgyalja, melyet mindenki megértsen.

Ily monografiák írása és szerkesztése már több helyen megindult s a munka serényen folyik mindenfelé, hogy az ezeréves jubileumra készen legyen.

De sok helyt még e téren sem indult meg a mozgalom.

Pedig még mostan sem késő, mert hiszen 1895. évig még teljes három évünk van.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy egy nagy monografia alapos és kifogástalan megírásához a három évet nagy időnek tartanánk, sőt ellenkezőleg, igen kevésnek, de mégis elégnék arra nézve, hogy azt egyesült erővel többen írják meg.

Az egyes vármegyékben fennlévő történelmi és régészeti társulatok a szakszerű tervezettel bizonyára szívesen szolgálnak s ha a beosztás kész, azon szellemi munkások felhasználása

mellett, kik a megfelelő téren működnek, a monografia a még rendelkezésre álló idő alatt, el is készülhet.

A monografiának földrajzi részeit ötvenhatan is írhatják. Más-más toll dolgozhatja fel a népességi adatokat, faj, nyelv, vallás és foglalkozás szerint. Az ásvány-, növény- és állatvilágot szintén többen ismertethetik, s a termelési ágakkal is többen foglalkozhatnak. A múlt és jelen politikai és közigazgatási felosztásának kifejtését is többen oszthatják fel maguk között. A történelmi részt korszakok szerint felosztva, önérthetőleg is többen írhatják. Arról meg éppen szólnunk sem kell, hogy a műveltségtörténelmi fejezeteket egészen önállólag és egymástól függetlenül írhatjuk meg. A földmivelés-, ipar- és kereskedelem, építkezések, népviselet, uthálózatok, vasutak és a többi megannyi önálló, s külön-külön feldolgozható s tárgyalható fejezeteket képeznek. A szellemi kultúrával foglalkozó résznél éppen így vagyunk. Az egyes vallásfelekezetek fejlődésének fejtegetése eléggé igénybe vehet egy-egy szakavatott tollat, s hasonlóképpen a nép-, közép- és szakoktatás ecsetelése is szétsztható, a kulturális és emberbaráti intézmények, társulatok, gyűjtemények, könyvtárak, tudomány, művészet, irodalom, festészet és a többi fejezeteknél találhat hivatott szellemi erőre.

A monografiák ezen hízagosan ismertett beosztását és részeit csak azért hoztuk fel, hogy kimutassuk, hogy ezek egyesült erővel, többek közreműködésével is létrehozhatók.

Szükség esetében akár husz-harmincz szakember és író is neki foghat, csak a szerkesztő bizottság álljon olyan szellemi táborból, amelynek rostáján keresztül hulljon mind, ami nem a monografiába való, vagy nem állja ki a legszigorubb kritikát.

Csak azért ismertettük e rövid beosztást, hogy bemutassuk nekik a »viribus unis« alkalmazása mellett még mostan sem késő, ha vármegyénk s városaink megindítják a mozgalmat monografiák megírása és szerkesztéséhez.

Csak meg kell alakítani a közgyűléseknek minél előbb a monografiai bizottságot, s ha lelkes férfiak veszik kezükbe az ügyet, a munka gyorsan megindulhat minden irányban.

A mi a költséget illeti, meg van az is, a 15—20,000 frt, mibe ily monografia kerülhet, azon mérsékelt, talán csak csekély törtben kifejezhető pótdobban találja fedezetét, melyet kulturális címen minden vármegye, minden törvényhatóság jogosítva van megszavazni és kivetni.

— De asszonyom, a hirdetésben benne volt, hogy milyen idős nők pályázhatnak.

Csalódik. A hirdetésben csak az van, hogy 20 éven felüli nők. Én pedig felül vagyok a 20 éven, így tehát nem csaltam önt meg. Ime nézze a hirdetést. S elibem tartja a hirdetéspéldányt.

— Igaza van asszonyom.

— De hogy valójában nem csaltam meg, itt vannak a hiteles telekkönyvi kivonatok, győződjék meg, hogy a hozomány meg van.

Ez némileg kiengesztelt.

Lassan, lassan összeszoktunk.

Laczi barátommal is történt egy kis malheur, mint mondja a felesége 20 ezer frt hozománya annyi névértékű török sorsjegyből áll.

— Ne busulj pajtás! Ha az Isten sokáig életet benneteket, még megérhetitek, hogy a török állami kincstár azokat beváltja.

Igy sikerült a mi leánykérésünk. De mégis kifogtunk az öregeken, mert fél év alatt mind a kettő megöszültünk.

De azért senkinek sem ajánlom — a magam részéről — hogy hírlapok útján szerezzék magának házikeresztet.

Ezeréves fenállásunk ünnepeét szebben, méltóbban meg nem ünnepehetjük, mint az által, ha a képzőművészetek alkotásai mellett, monografiákat hagyunk az utókorra.

CORYDON.

TANÜGY.

Az írott betűk irányának megváltoztatása.

A napi lapoknak tanügyi rovatában olvastuk, hogy a közoktatásügyi tanács olyan határozatot hozott, mely szerint felkéri a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy »az írástanítás módszere, különös tekintettel a függélyes azaz az álló írásra, beható tanulmányozás tárgyává tétessék.«

Az olvasók nagy része azonnal napirendre tért ezen tudósítás felett, holott nagyon lényeges, iskolaügyiünket mélyen érintő és érdeklő mozzanatnak kifejezője a fentebb érintett határozat.

Tudjuk, hogy a jelenleg szokásban lévő jobbra dőlt írást Heinrichs szepirő honosította meg. Nagyon kevés azoknak száma, kik habár csupán nevek aláírására (a váltóra) veszik igénybe a gondolatot kifejező pennát, ne jobbra dölve tennék a betűket egymáshoz.

Írásunk jobbra döntésének a gyermek testtartására és látó érzékeire káros és veszélyes volta s az ebből származó betegségek megakadályozása a legkitünőbb emberbarátok és orvosok elméjét régóta foglalkoztatja.

Nézzünk be egy tanterembe, mikor írásbeli munkát végeznek a növendékek. Szemeink elé tűnik, hogy Pali, mint gebeszkedik az irkája után s miután írás közben úgy szólva csakis a jobb kezét veszi igénybe, a jobb váll magasan van, míg a bal 2—3 czmnyivel alacsonyabban áll.

Ehez véve még azt is, hogy ilyen testtartás mellett a hátgerincz jobbra hajlik, a mell pedig összenyomódik: az ilyen állásban végzett munka bizonyára nem mozdítja elő a gyenge gyermeki testnek szabályos és természetes fejlődését.

Mily rossz hatással van a szem látóképességére az, hogy a növendékeknek az előttök lévő nyomtatott betűk függőleges irányáról, az írott betűk jobbradőlt állásának helyes eltalálására kell irányítaniok szemüket.

Nem szállunk az iskolai padoknak czélszerűtlen és az egészségügyi követelményeknek meg nem felelő, ép azért az írásra is nem alkalmas voltáról.

Ezen általunk felemlített indokok indítanak bennünket arra, hogy felhívjuk különösen tanfőnfőink figyelmét az álló írásnak iskoláinkban be, vagy benemvihetőségére.

A szem sokkal hamarabb és tisztábban kiveszi az egymás mellett függőlegesen álló vonalak, vagy betűk alakjait és számát, mint a dőltet. Elég a számoknak leírására utalnunk, mikor egész oldalakat kellett összeadni, mennyivel megkönnyíti a munkát végrehajtását a számjegyeknek szorosán egymás alá helyezett függőleges irányja.

Igaz, hogy a szokás második természetévé válik az embernek; igaz, hogy a régi szokás iránt kegyelettel tartozunk: de a czélszerű és hasznos újításnak ellene állni s kivihetősége ellen akadályokat gördíteni oly mulasztás, mely az utókor hálijára éppen nem számíthat.

Gy.

HIREK.

— Tisztelettel fölkérjük vidéki előfizetőinket, hogy előfizetéseiket sziveskedjenek beküldeni.

— Tűzoltó szövetségi gyűlés Szoboszlón. F. hó 15-dikén a Debreczen városi és hajdumegyeyi tűzoltó szövetség Szoboszlón tartja második rendes közgyűlését. Az elnökség most küldi szét a szövetség tagjaihoz a közgyűlési meghívókat, amelyekben a következő tárgyak foglaltatnak: 1.

Elnöki évi jelentés. 2. Indítvány az iránt, hogy a tagegyletek lépjenek be az országos segélyegyletbe. 3. Egységes rangjelzésre vonatkozó előterjesztés. 4. Indítványok s egyéb folyóügyek. A debreczeni vezérigazgató Bocz kó Sámuel főparancsnok szövetségi elnök, Péter Gábor sz. titkár, Tikos István sz. pénztáros, Kubai Lajos sz. ellenőr képviselik a közgyűlésen. Annyi szép esillogó tűzoltó ruhát régen látott városunk, mint a mennyit a jövő vasárnap lát. A gyűlést lakoma követi.

— **A konvent Révész Bálintról.** A budapesti ülésező ev. ref. konvent tegnapi ülésén br. Vay Miklós helyett elnökölő Tisza Kálmán indítványt tett, hogy Révész Bálint elhunyt püspök érdemeit a konvent jegyzőkönyvileg örökítse meg. »Nem feladatom — ugymond — de nem is szükséges, hogy Révész Bálint érdemeit rajzoljam. Mindnyájan ismertük felvilágosult szellemét s buzgalmát amelylyel helyt állt az egyház érdekei védelmében. Azok közé a szerencsések közé tartozott ő, a kiknek megadatott, hogy nem ugyan veszélyekkel, de kellemetlenségekkel küzdve, az egyház s ezzel együtt a haza javára működtek közre. Kéri, hogy a konvent fájdalommal a jeles egyházi férfit halála fölött jegyzőkönyvileg fejeztessék ki s az elnökség aláírásával részvét irat intéztesse a családhoz.* A konvent általános helyesléssel fogadta az indítványt.

— **Főpapak kinevezése.** A hivatalos lapnak nov. 1-én megjelent száma a következő alakban közli Vaszary Kolosnak hercegprimássá, Császká Györgynek kalocsai érsekké való kinevezését:

I. Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére: Vaszary Kolos Ferencz, a Szent Márton hitvalló és püspökről nevezett pannonhalmi Szent Benedek-rendű főapátsági egyházkerület főpástorát, Pannonhalmának és a magyar szent korona alá tartozó Szent Benedek rendű összes apátságok főpátpját és örökös elnökét, Magyarország hercegprimássává és esztergomi érsekké kinevezem. Kelt Bécsben, 1891. évi október hó 27-én. Ferencz József s. k. Gróf Csáky Albin s. k.

II. Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére: Császká György szepesi püspököt, a kalocsai és bácsi kánonilag örökké egyesített egyházak érsekévé kinevezem. Kelt Bécsben, 1891. évi október hó 27-én. Ferencz József s. k. Gróf Csáky Albin s. k.

— **Az ipariskola köréből.** A lapunk legközelebbi számában Papp Ignác ipariskolai igazgató ellen emelt panaszok tárgyában az ipariskolai bizottság f. hó 5-én vizsgálatot tartott, melynek során az igazgató ellen felhozott panaszok alaptalanoknak találtattak. Örömmel constatáljuk e tényt, mert nem szeretjük, ha közpályán működő ember ellen tendenciosan alaptalan híreket koholnak.

— **Tűz.** Csütörtökön éjjel 12 órakor Tóth Lajos háza leégett, s ha a szomszédok a gazdát ki nem szabadítják, ő is bent ég. Felesége ugyanis rázarta az ajtót s fe gyújtotta a házat. A csendőrök az asszonyt elfogták. A bűnös tett elkövetésére az indította az asszonyt, hogy férjével rossz viszonyban éltek.

— **Elveszett gyermek.** Décei János VI. tized 338-ik szám alatti lakosnak Sándor nevű 16 éves fia házatól október 28-án eltűnt. A r. főkapitány keresteti.

— **Korpos Károlynak** (4. tized 178-ik szám alatt lakik) f. hó 1-jén tanyájáról 300 foritra értékelt 2 drb. 6 éves süteses orru szőke és daruszerű G. J. bélyegű ökre elbitangolt.

— **Csikai Lajosné Karacs Lidia** 21 éves, Soós Gábor tanyáján november 1-jén délután 5 óra tájban, a tanya lakhelyiségében halva találtattott.

Miután a hullán a megejtett rendőri nyomozat szerint külerőszak nyomai látszottak, a hatóság a boncolást elrendelte, a melyből kitűnt: hogy nevezett Csikai Lajosné szülés által okozott hystericus görcsökben természetes halállal mult ki.

— **Meghaltak Szoboszlón november 1-től 7-ig.** Szabó László 9 éves, Magyar Sára 72 éves, Farkas Lidia 9 hónapos, Karaes Lidia 21 éves, Szennyesi Mária 56 éves, Erdei Gábor 78 éves, Sarkadi Imre fia halva szül, Nagy Eszter 16 éves, Farkas Imre 72 éves, Szabó Sándor 4 éves, Kiss Sámuel leánya halva szül, Szücs Sára 52 éves.

— **Vízvezeték P. Ladányban.** Püspök-Ladány sok nagy városnak elébe vágott az által, hogy vízvezetékét csináltattott; igaz hogy nem egészen olyan értelemben és olyan módon, ahogy mi azt pl. Debreczenre nézve elképzeljük, de mégis csak vízvezeték az és igen jó befolyása a közegészségügy javulására már is észlelhető. — A vízvezeték a vasuti állomás ártézi kutjának felesleges vizét viszi be a városba, ahol már alig isznak más vizet mint tiszta egészséges ártézi kut vizet.

— **Egy tanuló** lapunk nyomdájában fölvetetik.

— **Szabó üzlet megnyitása.** Sallay Péter debreczeni férföltöny készítő városunkba tette át lakását, föl hívjuk a közönség figyelmét mai számunkban foglalt hirdetésére.

— **Használt** de jókarban lévő Singer féle varrógép jutányos áron eladó. Fölvilágosítást kiadóhivatalunkban szerezhetni ez ügyben.

— **Jelentés a bábákról.** A belügyminiszter leírott Szoboszló városához, hogy a közegészségügyi bizottság véleményének meghallgatásával hat hét alatt jelentést tegyen arról, hogy a Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár által a szülészet ügyéről írott kröyvében összegyűjtött adatok, melyek 1886-ból származtak, megfelelnek-e az ügy mai állásának, esetleg mennyiben és mily arányban változtak azok. — Hasonló rendelet ment a többi törvényhatóságokhoz is.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A 2. honvéd huszárezred parancsnoksága f. hó 24-én az ezred számára pótlóvakat fog vásárolni Debreczenben. A cél az, hogy a tenyésztőktől lehetőleg közvetlenül jussanak 5—8 éves lovak a honvédség tulajdonába.

— **Schiffer József** helybeli bérkocsi tulajdonos egy teher és butor szállító kocsit szerzett be. Ajánljuk a közönség figyelmébe az életre való vállalatot.

Ingatlanok forgalma.

1891. október 31-től nov. 6-ig.

H.-Szoboszlón.

Czegetdy Erzsébet átveszi Czegetdy György házas udvarát 239 frt értékben. Erdős József s neje veszik Ádám Sándor s trsai ingatlanait 224 frtért. Ádám Károly veszi Molnár István és neje házas udvarát 150 frtért. Magyar Gábor veszi Veres Imre házas udvarát 500 frtért. Ifj. Kiss András veszi Décei János angyalházai földét 80 frtért. Pinczés Erzsébet veszi Herzeg Erzsébet angyalházai földét 90 frtért. Szabó János veszi Pál Lidia Szabó Jánosné ingatlanait 300 frtért. Dr. Kiss Sándor veszi Káldy Ferencz kötelesi szántóföldét 555 frtért. Schvarecz Ignác né Schuesk Etelka veszi a város tulajdonát képező egy ház és udvart 400 frtért. Balla Sámuel és neje veszik Czegetdy Béla s trsai ingatlanait 1040 frtért. Kiresy György s neje veszik Király Lidia kútvölgyi szántóföldét 625 frtért. Saghy Ferencz és neje veszik Szabó Sándor tilalmasi szántóföldét 410 frtért.

Kabán.

Cseke Gábor és neje veszik idős Lovász József házas udvarát 140 frtért. Gere Julianna és Zsuzsanna öröklék Gere Mihályné ingatlanát 234 frt értékben.

KÖZGAZDASÁG.

A csikók patáinak ápolása főkép télen.

Mikor a csikók legelőre, járnak akkor kevésbé szükséges, hogy patáikat gondosan ápoljuk, mert folyton mozognak, minek következtében a paták egészségesek maradnak, s átlag eléggé lekopnak. Magától értetik, hogy egészen elhanyagolni sem szabad a patákat, hanem szükséges, hogy akkor is időnkint megvizsgáljuk azért, hogy egyenletesen kopjanak. A talajminőségnek, t. i., vajjon kemény vagy puha, száraz vagy nedves-e, nagy befolyása van a patákra, illetőleg azok alakjának kifejlődésére. A mint a pata alakja hibás, természetellenes kezd lenni, azonnal körül kell vágni, hogy egyenlően kerekded legyen.

Télen sokkal nagyobb gondot kell a patákra fordítani. Főkép két dolgot kell szem előtt tartani: a pata szarujának és tulajdonságainak konzerválását és a rendes pataalak fentartását. Az első feltétel teljesítése végett arról kell gondoskodni, hogy a csikók minden nap kellően mozoghassanak; mert mozgás, még pedig elegendő mozgás nélkül a paták romlásnak indulnak. Mozgás következtében a patákba és ezekből visszafelé élénkebben áramlik a vér s az egész pata egészségesebben, erőteljesebben fejlődik.

Másodszor a paták tisztántartására kell nagy gondot fordítani; melynélfogva szükséges, hogy azok minden nap megmosassanak. Az apró köveket, homokot és földet, melyek a pata barázdájában összegyűltek, minden nap el kell onnan távolítani. A hideg vízzel való mosástól kellő nedvességet is kapnak a paták, a mi különösen a mellsőkre nézve fontos, kivált ha az állás elől magasabb mint hátul. A száraz pata törekenyenylev, összezsugorodik s a husra nyomást gyakorol. Tulságos nedveségtől szintén igen gondosan kell a patákat óvni. A pata ugyanis olyan állományú, hogy sok vizet képes felvenni, minek következtében, ha vízzel tele szívja magát, sokat veszít úgy szilárdságából, mint keménységéből, ezért aztán nem képes elég jól ellentállni s hamar elkopik. Arra nagyon kell vigyázni, hogy trágyalében sokáig ne álljanak, mert hamar tönkremennek. Az istállóban kifejlődő és annak levegőjét telítõ ammoniak szintén nagyon árt a patának s azért az istállóban olyan anyagokat kell szétosztani, a melyek az ammoniakot megkötik. Ilyenek szuperfuszát, gipsz, tőzegalom stb. A jó száraz alom, valamint általában a legnagyobb tisztaság nagyban hozzájárulnak a paták jó állapotban való fentartásához. A trágyát mindennap ki kellene az istállóból hordani, legalább azokból a helyekből, a hol a lovak állanak, nehogy a lovak benne legyenek kénytelenek állni. Az istálló padlója vízszintes legyen, nehogy a lábak egyenlőtlenül terheltessenek a test súlyával, a mi határozottan árt nemcsak a láboknak, hanem a patáknak is.

A paták kikerekítése vagyis körülvágása nagy befolyása van arra, hogy a csikó rendszeren lépni és járni tanuljon, mert a pata alakja szabályozza a lábak állását. Ha a patákat idejekorán körülvágjuk, a fiatal csikók járásának sok hibáját hátrithatjuk el ez által. Éppen ebben az időben, midőn a csikók többnyire istállóban állnak, s ennél fogva a paták növekedése és alakulása közt nincs kellő arány, legkönnyebben keletkeznek alakhibák, s azért főkép télen semmi esetre sem szabad elmulasztani, a patákat többször körülvágni.

A körülvágás előtt a csikót sik talajon elővezetjük, hogy lássuk, hogy a pata melyik oldalról kell valamit elvágni, mert az egész kikerekítése attól függ, hogy hogyan végezzük azt; helytelen körülvágással a patát egészen el is ronthatjuk. A helyes körülvágáshoz szakértelem, türelem és figyelem szükséges, ezt a munkát sohasem kellene valamely ügyetlen kovácsra bízni. Ez lebegett azok szemé előtt is, a kik az állami

patkoló műhelyeket létrehozták, a hol az okszerű, helyes patkolást tanítják és gyakorolják. Sajnos, hogy ez okleveles patkolókat sok vidéken még nem szívesen látják s inkább a kovácsosal patkoltatják a lovakat. A ki a csikók patkóit helyesen körülvágni akarja, annak ismernie kell a paták mechanizmusát, a paták alakjának különböző hibáit, s e hibák megszüntetésének czélszerű módját. A körülvágás annál nehezebb, minél nyugtalanabb a csikó, csakogy az ilyen nyugtalanságnak többnyire a tulajdonos az oka, mert a csikókat kora ifjuságuktól hozzá kell szoktatni ahhoz, hogy nyugton álljanak. midőn lábukat fölemelik és megkopogtatják. Sokszor valóságos kínzást kell nekik a körülvágás alatt kiállniok.

A patáról csakis az elhalt részeket szabad eltávolítani, nem pedig az egészségeseket is, a mit az ügyetlen kovács bizony gyakran megcselekszik. A földolog az, hogy a pata egyformán érje a sik földet. A legjobb volna, ha a paták helyes ápolását minden gazda, a ki lovakat tart, elsajátítaná, hogy szükség esetén a kovácsnak utasításokat adhasson, miként kell a patát körülvágni és kezelni.

F. J.

Felelős szerkesztő: SZÜCS BALINT.

Kiadó-tulajdonos: PLÓN GYULA.

Egy erőteljes hangú és
jó karban levő

ZONGORA

Özy. Tóth Lajosnál

olcsó áron megvehető.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy lakásomat Debreczenből H.-Szoboszlóra helyeztem át és itt egy állandó

férfi szabó műhelyt nyitottam.

Elvállalok **magyar és német férfi, s gyermek öltönyök készítését** megrendelés útján, a legujabb divat szerint.

Műhelyemben gazdag minta-gyűjteményt tartok válogatott kelmékből.

Javitást, ruhatisztítást szintén elfogadok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását tisztelettel kérem:

SALLAI PÉTER

férfi-szabó.

Lakásom: Városház-utca özy. Túry Jakabné házána, a „Hajdumegyei Takarékpénztár“ átellenében.

PLÓN GYULA

KÖNYVNYOMDÁJA és PAPIRKERESKEDÉSE

HAJDU-SZOBOSZLÓN.

Elvállal és pontosan teljesít minden a

nyomdászat körébe tartozó munkákat

ugymint:

városi és községi hivatalos nyomtatványokat, esketési, eljegyzési kártyákat, meghívókat és tánczrendet, étlapok, számlák, árjegyzékek,

névjegyek, gyászlapok, kimutatások, takarékpénztári mérlegek,

hirlapok, folyóiratok, művek;

bár mily nagyságu falragaszok, ügyvédi és irodai nyomtatványok, ipari és kereskedelmi körlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, stb., stb.

gyorsan, izléses kiállításban és jutányos áron.

Papir-, iró-, és rajzszekerkeskedésében a legfinomabb irodai papírok, bármily nagyságban; iskolaszerek, irónok tollak jutányos áron számíttatnak.

➔ 1892. évre fali és Méhner-féle képes naptárak kaphatók. ➔